

Kyseessä on Helsingin kaupungin vammaisneuvoston hyväksymän asiakirjan allekirjoittamaton sähköinen versio.

HELSINGIN VAMMAISNEUVOSTON LAUSUNTO NOPEUSRAJOITUSTEN MÄÄRITTÄMISEN PERIAATTEISTA HELSINGISSÄ

HEL 2017- 009829

Helsingin kaupungin vammaisneuvosto kiittää mahdollisuudesta antaa kommenttinsa nopeusrajoitusten määrittelyn uusista periaatteista. Asia on erittäin tärkeä ja työ vaatii yhteistä monitasoista keskustelua ja pohdintaa päätöksentekijöiden, toteuttajien ja käyttäjien kanssa.

Yksi liikennesuunnittelun tehokkaimmista keinoista vaikuttaa liikenneturvallisuuteen on varmasti alentaa nopeusrajoituksia kaupunkiympäristöön paremmin soveltuvaksi. Heti toisena tulevat esteettömyys liikenteen tai katuverkkojen suunnittelussa, sekä helppo saavutettavuus tai käytettävyys myös liikkumisapuvälineillä tai muutoin tavanomaista hitaammin liikkuvilla jalankulkijoilla. Käsiteltävässä esityksessä nopeusrajoitukset perustuvat kuitenkin pääosin toiminnallisiin katuluokkiin; eivät esteettömyyteen tai käyttäjän kannalta helppoon saavutettavuuteen.

Raportissa esteettömyys puuttuu kokonaan nopeusrajoitusten keskeisistä periaatteista (alkaen sivulta 16). Helsingin kaupungin esteettömyyssuunnitelma hyväksyttiin kuitenkin jo vuonna 2005 kaupunginhallituksessa, mutta edelleenkin sitä ei ole merkitty lähdeluetteluun po. asiaa pohdittaessa <https://www.hel.fi/helsinkikaikille/fi/esteettomyyslinjaukset/esteettomyysuunnitelma/>

Hyväksytyssä Helsingin esteettömyyssuunnitelmassa on määritelty esteettömyyden tavoitetasot koko kaupungissa erilaisille kaduille seuraavasti: **Erikoistaso:** sairaaloiden, terveyskeskusten, vanhusten palvelutalojen ympäristö sekä keskustojen, kävelykatuympäristöjen ja joukkoliikenteen terminaalien ympäristöt. **Perustaso** koulujen, päiväkotien, kirjastojen, kirkkojen ym. ympäristöt sekä muut yleiset katuosuudet.

Perusteluina kaksitasoiselle tavoitteiden asettelulle on, että ohjeistuksen tulee olla riittävän yksiselitteistä ja selkeää. Samoin ympäristön tulisi olla mahdollisimman yhdenmukainen, jotta siinä olisi helppo liikkua ja toimia. On kuitenkin muistettava, että käyttäjien vaatimukset toimintaympäristön suhteen

ovat samat kaikkialla. Erikoistason alueet määräytyvät alueen palvelutarjonnan ja käytön mukaan tavallista suurempia esteettömyysvaatimuksia edellyttävistä alueista, reiteistä tai kohteista. Kaikki muut alueet ovat esteettömydeltään ja saavutettavuudeltaan perustason alueita.

Esteettömyyden tavoitetasoja erilaisilla katuosuuksilla ei ole näin ollen huomioitu lainkaan uusissa nopeusrajoitusten keskeisissä periaatteissa, jolloin Helsingissä hyväsytyjä esteettömyyslinjauksia ei ole otettu tavoitteellisesti huomioon kyseistä asiaa pohdittaessa. Käytännössä on myös järkevämpää määritellä pidempi reitti tietyn nopeusrajoituksen alaiseksi, kuin vain pistemäinen kohde, kuten koulun viereinen suojatie. Reittien esteettömyyden tavoitetasot on määriteltävä kaupunkitasoisesti ja ne löytyvät paikkatietovipusesta, joka on Helsingin sisäverkon karttapalvelu Helmessä.

Raportissa kohdassa 4.7. sanotaan seuraavaa: ” Korkeat ajonopeudet ja vilkas liikenne vaikuttavat erityisesti lapsiin, ikäihmisiin ja liikuntarajoitteisiin, joiden on vaikeaa ylittää vilkkaita katuja.” Viimeisessä henkilöryhmässä on ehkä kuitenkin kyse ihmisistä, joilla on liikkumisesteitä. Käsite liikkumis- ja toimimisesteinen ihminen on toimivaa suomen kieltä.

Kokonaisuutena uusien periaatteiden mukaiset nopeusrajoitukset Helsingissä vaikuttaisivat myönteisesti liikenteen toimintaympäristöön liikkumis- ja toimimisesteisten henkilöiden kannalta. Tämä kuitenkin edellyttää, että myös esteettömyys ja saavutettavuus turvataan kyseisissä tilanteissa.

Helsingissä 4. lokakuuta 2017

Helsingin kaupungin vammaisneuvosto

Justus Mollberg

Justus Mollberg
puheenhohtaja

Reija Lampinen

Reija Lampinen
sihteeri